

A light gray outline map of Europe is centered on the page. A small red square is placed over the geographical location of Bulgaria. A thin black line extends from the top of this square, goes left, then down, then right, ending at the top of the main title area.

Политбарометър

Политическите партии в България

ГЕОРГИ КАРАСИМЕОНОВ (РЕД.)

Година 18, брой 2 – април-юни 2018 година

- Председателството на България на Съвета на ЕС може да бъде оценено като успешно в политически, логистичен и комуникационен план. Темата „Западни Балкани“, която отсъстваше дълго време от най-високите европейски форуми, отново се върна на дневен ред. Въпреки трудностите и предизвикателствата, които стоят пред страните от региона, перспективите за интеграция отварят нови хоризонти за разрешаване на дългогодишни противоречия. Решаването на спора за името на Македония, който постигнаха Скопие и Атина, показва, че диалогът е възможен в името на общото европейско бъдеще.
- С внесеня от БСП вот на недоверие към правителството, социалистите правят опит отново да поемат инициативата като опозиция, диктувайки политическия дневен ред в контекста на свършващото председателство. Проблемите в сектор „Сигурност“, особено борбата с престъпността, са област, в която правителството показва сериозни дефицити и е подходяща тема, по която може да бъде атакувано. По всичко личи, че с края на председателството БСП ще засили натискът към правителството по редица обществено чувствителни теми.
- През изминалите месеци ГЕРБ като партия насочи своите усилия преди всичко в осигуряване на подкрепа и вътрешнополитически комфорт за правителството по работата, свързана с председателството. От ГЕРБ съумяваха бързо да потушават възникналите противоречия със своите коалиционни партньори от Обединените патриоти. Те останаха на заден план, изместени от основните външнополитически събития, които бяха във фокуса на публичното внимание. С края на председателството нерешените проблеми във вътрешен план отново ще излязат на дневен ред и ГЕРБ ще се изправи пред трудната задача да търси пътища за тяхното решение.

Съдържание	1. ПОЛИТИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ	3
	1.1 Вътрешна политика	3
	1.2 Външна и европейска политика	4
	1.3 Бежанска криза	7
	2. СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ	8
	2.1 Социалдемократически и други лявоцентристки партии	8
	2.1.1 БСП	8
	2.1.2 Други лявоцентристки партии	9
	2.2 Десноцентристки партии	10
	2.2.1 ГЕРБ	10
	2.2.2 Други десноцентристки партии	11
	2.3 Центристски партии	12
	2.3.1 ДПС	12
	2.3.2 „Воля“	12
	2.4 Националистически партии	13
	2.4.1 Обединени патриоти	13
	2.5 Позиции на партиите по външната и европейската политика	14
	3. ОБЩЕСТВЕНО МНЕНИЕ	15
	4. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРОГНОЗИ	15

1. Политическата ситуация

1.1 Вътрешна политика

В хода на председателството на България на Съвета на ЕС вътрешнополитическите теми, които диктуваха политическата ситуация и общественото внимание в предишното тримесечие като Истанбулската конвенция и сделката с ЧЕЗ, отстъпиха на заден план. В началото на май временната парламентарна анкетна комисия, която трябваше да проучи сделката на Инерком с ЧЕЗ приключи своята работа без да изясни основните въпроси – кой стои зад Инерком и Гинка Върбакова и какъв е произхода на средствата за закупуване на активите на дружеството. Срокът, в който Инерком трябва да плати на ЧЕЗ за финализиране на сделката продължава да тече и не е ясно дали Инерком ще може да плати сумата. През това тримесечие от Инерком се въздържаха от медийни изяви, а натискът към правителството и премиера Борисов за отговори заглъхна, тъй като фокусът бе изместен от други събития, свързани най-вече с ротационното председателство на България на Съвета на ЕС.

Въпреки продължаващото напрежение между управляващи и опозиция, бе постигнат широк парламентарен консенсус по отношение на внесения от правителството проект за модернизация на българската армия. Народното събрание подкрепи проекта в размер на 3 млрд. и 300 млн. лв. за закупуване на бойни самолети и нови бронирани машини. Планът предвижда закупуване на 150 бронирани машини на стойност 1,5 млрд. лв. за три батальона от Сухопътните сили, които трябва да бъдат придобити в срок от 12 години, и 1,8 млрд. лв. за придобиване на най-малко 8 бойни самолета. Министърът на отбраната Красимир Каракачанов заяви, че ще бъдат изпратени оферти за придобиване на нов изстребител за бойната авиация до Съединените щати за F-16 и F-18, до Израел и Португалия за употребявани самолети F-16, а също така и оферти за нови самолети - Грипен, Юрофайтър, Рафал. Проектът на правителството бе подкрепен почти единодушно, като единствено депутатите от „Воля“ се обявиха против.

Въпреки постигнатия консенсус темата за модернизацията на българската армия доведе до нови политически престрелки между президента Румен Радев и управляващите. Повод за това стана инцидент край летище Пловдив, при който военен хеликоптер Ми-17 падна при учение, при което загинаха двамата пилоти. Президентът Радев заяви, че причините за това са забавената модернизация и закупуване на нова техника, за което обвини управляващите. Радев припомни, че и преди е изразявал опасения, че ще се стигне до трагични инциденти, заради остарялата техника и намалената до критични нива подготовка на летците като прекарани часове във въздуха. Президентът заяви, че причините за провалената сделка за закупуване на нов боен самолет се дължи на лобистки интереси, визирайки хора от управляващата партия, без да назовава имена. От управляващото мнозинство веднага отговориха на критиките, като обвиниха Радев в политизация на проблема и че действа като партиен президент на БСП. Тази теза все по-често се налага от управляващите, заради критиките на президента, свързани с различни сфери от управлението.

В средата на юни оставка подаде министърът на труда и социалната политика Бисер Петков във връзка с протестите на родителите на деца с увреждания. Родителите настояват за промяна в законодателството, която да бъде адекватна на нуждите и потребностите на техните деца. Тази оставка изненада и самите протестиращи, които заявиха, че диалогът с министъра е вървял в посока на намиране на решения, а ден преди оставката той е обещал да бъдат внесени законодателни промени. Протестиращите заявиха, че ако оставката на министъра бъде гласувана, те ще засилят своите протести и ще поискат оставката на цялото правителство. Те излязоха с декларация, в която обвиниха премиера Борисов, че е оказал натиск на министър Петков да подаде оставка, за да запази своя имидж пред европейските си колеги с оглед на председателството на Съвета на ЕС. Според протестиращите министър Петков е един от малкото работещи министри, с когото може да се води

диалог. Зад министъра застанаха и синдикатите, които заявиха, че ще настояват пред премиера Борисов оставката да бъде оттеглена. След тази реакция само ден, след като премиерът Борисов бе приел оставката, той заяви, че министър Петков ще остане на поста си. Това е втория случай тази година, при който премиерът променя своето решение. Само преди няколко месеца Борисов прие оставката на министъра на енергетиката Теменужка Петкова, след като стана ясно, че Инерком купува ЧЕЗ. Впоследствие оставката бе оттеглена.

С началото на юни Народното събрание прие решение, с което отмени наложения мораториум за строежа на АЕЦ „Белене“. Единствено ДПС гласува против с мотива, че това е ненужен от икономическа гледна точка проект. Управляващите отдавна търсят решение за закупените реактори за централата и реализация на проекта на пазарен принцип с намиране на стратегически инвеститор. Стана ясно, че китайска компания проявява интерес към проекта. Основният проблем за решаване, който налага търсене на спешни решения е, че ако проектът не се реализира, това означава Националната електрическа компания (НЕК) да отпише 3 млрд. лв. вложени в проекта, които в момента се изчисляват като актив, а когато те станат пасив, държавната компания на практика ще фалира, заради натрупани дългове. До 2023 г. НЕК трябва да върне в държавния бюджет отпуснатия заем, с който плати за оборудването на „Росатом“ след като държавата загуби арбитражното дело за 1,17 млрд. лв. От правителството заявиха, че на този етап няма възобновяване на проекта, а единствено се търсят решения как той да бъде реализиран и да бъде икономически целесъобразен. Тази тема от години поляризира политическите партии в страната. Поставянето на дневен ред отново на темата ще засили политическото напрежение в страната в следващите месеци.

Въпреки председателството политическите противоречия и изострения тон между управляващи и опозиция и най-вече между ГЕРБ и БСП продължиха и през това тримесечие. В края на юни БСП внесе вот на недоверие към правител-

ството по темата сектор „Сигурност“ най-вече поради неспособността на МВР да се справи със засилващата се престъпност в страната през последните месеци. Дебатът за вот на недоверие премина за рекордно кратко време. Депутатите на ГЕРБ не взеха думата при разискванията. Същото направи и министърът на вътрешните работи Валентин Радев. Вместо в пленарна зала след закриването на дебатите по вот, от ГЕРБ дадоха пресконференция, на която заявиха, че не са участвали в дебата, защото БСП не са посочили аргументи. При гласуването вотът не мина защото беше подкрепен само от парламентарните групи на БСП и ДПС. Всички останали гласуваха против.

1.2 Външна и европейска политика

На 17 май в София бе кулминацията на българското председателство – срещата на върха ЕС-Западни Балкани. На нея присъстваха правителствените ръководители на държавите членки и на шест страни от Западните Балкани – Албания, Босна и Херцеговина, Сърбия, Черна гора, Косово и Македония. От форума отсъства единствено премиера на Испания Мариано Рахой, заради присъствието на президента на Косово и проблемите с Каталуня.

Председателят Доналд Туск заяви, че срещата е препотвърдила ангажимента към европейската перспектива на целия регион. По думите му няма друга алтернатива за Западните Балкани, освен членство в ЕС, няма план Б. За разлика от Туск, президентът на Франция Еманюел Макрон бе по-резервиран. Той заяви, че не трябва да се бърза с разширяването на ЕС към Западните Балкани. По думите му Западните Балкани трябва да имат стратегия, която да следват, за която ще бъдат окуражени. Франция подкрепя присъединяването на страните от региона в ЕС, но е необходимо по-голяма предпазливост към процеса на разширяване.

Премиерът Бойко Борисов изрази своето задоволство от срещата на върха, като подчерта, че Западните Балкани отново излизат на преден план в европейския дневен ред, а от-

тук нататък страните ги очаква много работа. Борисов заяви, че темата ще бъде и сред приоритетите на австрийското председателство, което потвърждава трайния ангажимент на ЕС към региона.

Като резултат от форума лидерите на страните членки на ЕС и на страните от Западните Балкани излязоха с обща декларация. В нея се посочва, че ЕС приветства споделения ангажимент на партньорите от Западните Балкани към европейските ценности и принципи, като е готов да засили ангажимента си към страните от региона на всички равнища като подкрепи тяхната политическа, икономическа и социална трансформация и препотвърждава тяхната перспектива за интеграция.

Сред другите теми на срещата в София беше тази за подобряване на връзките между страните от Западните Балкани в рамките на целия регион. ЕС пое ангажимент за допълнително укрепване на свързаността във всичките й измерения като транспортните връзки, енергийната сигурност, цифровизацията, бизнес климата, възможности за младите, чрез разширяване на програмата „Еразъм +“ и нейното финансиране. Участниците на форума обсъдиха и предизвикателствата в сферата на сигурността, тероризма, миграцията.

В края на май в рамките на седмица посещение в Русия направиха президентът Радев и премиерът Борисов, като се срещнаха с президента Владимир Путин. Тези срещи възобновиха диалога с Русия на най-високо ниво, който в продължение на няколко години бе нарушен. Първото посещение бе на президента Радев, който се срещна със своя руски колега в Сочи. Двамата подчертаха близките духовни и културни връзки между двата народа, необходимостта от по-тясно икономическо сътрудничество в областта на енергетиката, търговията, туризма. На срещата президентът Путин обяви, че скоро при него на посещение ще бъде и премиерът Борисов, което не бе известно до този момент. Новината предизвика поредица от коментари, като основният въпрос бе защо българското общество разбира

от Русия за тази среща, а не от българското правителство и дали тя не е организирана в спешен порядък. От българското министерство на външните работи заявиха, че срещата е подготвяна от дълго време и няма нищо необичайно и извънредно.

Президентът Радев пристигна в Русия без представители на българското правителство, дори и на ниво заместник министри, поради явен бойкот от страна на правителството – поредно доказателство, че отношенията между президент и правителство са достигнали до най-ниската си точка.

Седмица след президента Радев, на посещение в Москва замина правителствена делегация водена от премиера Бойко Борисов. В делегацията бяха включени министрите – на енергетиката - Теменужка Петкова, на туризма - Николина Ангелкова, министъра на културата Боил Банов и вицепремиера Томислав Дончев, както и директорът на „Булгартрансгаз“ Владимир Малинов. Борисов и Путин разговаряха за засилване на икономическото сътрудничество между двете страни, както и за енергийните проекти. Премиерът Борисов изрази съжаление, че проектът Южен поток не се е реализирал, като по думите му за това са допринесли непрозрачните практики при правителството на Орешарски. След разговорите с Путин, Бойко Борисов заяви, че е постигнато съгласие газът от „Турски поток“ да идва и до България, за което по думите му нямат нищо против, както Русия, така и Турция. Тази информация по-късно бе опровергана от говорителя на Кремъл Дмитрий Песков, който заяви, че са водени разговори и българската страна е изявила подобно желание, но договореност не е постигната. Песков посочи, че към момента това не би могло да се осъществи, защото са нужни гаранции от страна на Европейската комисия.

Дясната извънпарламентарна опозиция поиска оставката на премиера Борисов заради извинението на Борисов към Путин по повод Южен поток, което бе окачествено от тяхна страна като унижително за България. Лявата опозиция в лицето на БСП на парламентарен

контрол отпрати въпрос към Бойко Борисов за резултатите от посещението. От БСП попитаха защо сега позицията на Борисов по отношение на руските енергийни проекти се е променила в положителна посока. Борисов заяви, че е имал тричасова среща с президента Путин, като разговорът е преминал конструктивно и в добър тон. Борисов заяви, че страната има договор за газ с Русия до 2030 г. По отношение на Турски поток става дума за допълнително количество газ, който да влезе в България и по третия либерализационен пакет да бъдат намерени варианти как да бъде транспортиран през газопроводната ни система до Сърбия, Унгария, Македония, Гърция. Борисов посочи, че това е въпрос между Европейската комисия и Русия. Той информира Народното събрание, че на 13 юни в Белград ще се проведе среща между министри, представител на Европейската комисия и Газпром, как газът да се търгува на територията на България, а друга част от него да бъде с директни договори със Сърбия и Унгария.

В началото на юни президентът Румен Радев взе участие на срещата на високо равнище на т.нар. Букурещка група, на която домакин бе Варшава и полският президент Анджей Дуда. Тази регионална инициатива възникна през 2015 г. в Букурещ и включва девет държави от Източна Европа, членове на НАТО. Целта на срещата е постигане на единна и по силна позиция на страните от Източна Европа преди срещата на върха на страните членки на Алианса в Брюксел. Президентите на тези страни излязоха с обща декларация, в която се настоява за по-силно присъствие на НАТО в Източна Европа. Президентът Радев заяви на форума, че България подкрепя усилията на НАТО за изграждане на съвременни отбранителни способности и модернизацията на българската армия е част от този процес. По думите на президента, политиката на разширяване трябва да се запази и България ще продължи да подкрепя страните, които се стремят към пълноправно членство в НАТО. Румен Радев откри укрепването на стабилността, продължаването на реформите, изграждането на добросъседски отношения и насърчаването на ев-

роатлантическата перспектива за Западните Балкани като ключов приоритет за България. Отношенията на Алианса с Русия трябва да бъдат водени от позицията на реализъм и прагматизъм в съответствие с подхода на НАТО за едновременно развитие на отбранителните способности и провеждането на диалог.

Българското правителство приветства решаването на спора за името между Македония и Гърция. Постигнатата договореност обаче доведе до противоречиви реакции в България. Името „Република Северна Македония“ изведе на преден план някои стари страхове в България, че по този начин в бъдеще Македония би изразила териториални претенции към страната, тъй като Югозападна България е част от Пиринска Македония т.е. на север от гръцката административна област Македония. България до този момент не се бе включвала с претенции към името на югозападната си съседка, тъй като още през 1992 г. страната първа призна Македония за независима държава с името „Република Македония“. Създаването се впечатление, че България има претенции към името, в спора между Гърция и Македония, се породило от противоречивите изказвания на българския министър на външните работи Екатерина Захариева, която миналата година пред македонски медиите, заяви, че България категорично няма да подкрепи име, което съдържа географски означения, особено Северна Македония. Тази позиция бе крайно изненадваща, още повече, че бе изразена след подписания Договор за добросъседство между България и Македония, а по време на преговорите по неговото подписване, България не отвори и дума по тази тема. В края на май, когато се заговори, че Илинденска Македония е възможен компромис, министър Захариева заяви, че България би подкрепила това име, защото то доказва общата ни история, а само няколко дни по-късно, когато то бе отхвърлено от гръцка страна, тя заяви, че тази идея не е била толкова добра. След като бе обявено, че има подписана договореност по името „Република Северна Македония“ Захариева приветства това решение, като забрави за своите коментари от миналата година. Ситуацията придо-

би скандални измерения, след като премиерът Бойко Борисов изненадващо отказа да се срещне с президента на Македония Георге Иванов по време на неговото посещение в София по покана на българския президент Радев. Борисов отказа планираната среща с Иванов, която бе оттеглена в последния момент, тъй като предната вечер македонският президент бе заявил, че няма да подпише договора с Гърция. Българското правителство мотивира своя отказ с това, че не иска да се меси във вътрешните работи на Македония, въпреки че с отказа си Борисов постигна точно обратното.

Македонският президент Георге Иванов изрази своята изненада от реакцията на Борисов. Той посочи, че Борисов освен премиер на България е и председател на Съвета на ЕС, че той винаги е бил за намиране на консенсус и колко важна за него е интеграцията на Западните Балкани, която е поставил като приоритет по време на председателството. А сега с това свое действие, по думите на Иванов, българският премиер е заел страна. Президентът Радев също коментира създалата се неловка от дипломатическа гледна точка ситуация за България. Той заяви, че това е решение на Борисов, но звучи нелогично този, който призовава за диалог, да бяга от него. По-късно премиерът Борисов оправда своето решение с мотива, че Георге Иванов много добре знае, че България искрено желае членството на Македония в ЕС и НАТО. По думите му, македонският президент спъва усилията не само на двете правителства – македонското и гръцкото, ангажирани в решаването на спора по името, но и на страните от ЕС. Борисов заяви, че би било предателство към тези усилия, ако приема Иванов в този момент. На пресконференцията след срещата си с македонския президент, Румен Радев сподели, че двамата са имали тежък разговор. Радев приветства споразумението за името между Македония и Гърция като заяви, че то е стъпка към интеграцията на Македония в ЕС и НАТО.

С приближаването на края на председателството започнаха оценките и равносметката за работата на правителството. Министърът за

европредседателството Лиляна Павлова оцени високо свършената работа, като заяви, че това е оценка, която е била дадена еднозначно от всички. По думите ѝ България е доказала, че е подготвена не само на професионално и експертно ниво, но също така и организационно и логистично. Въпреки изострените отношения между президента и управляващите, Румен Радев даде положителна оценка на българското председателство. По думите му правителството е показало кураж като е избрало за водещ приоритет трудна тема като интеграцията на Западните Балкани. Според Радев стабилността в региона е крехка, но е важно, че е поета отговорността да бъдат посочени проблемите и че Западните Балкани отново са във фокуса на вниманието. Според Радев правителството е успяло да управлява дневния ред на Европа, като е създавало атмосфера на честен и откровен диалог в търсене на напредък в различни сфери - сигурността, цифровия пазар, кохезията. Опозицията все още не е дала своята оценка за председателството. Корнелия Нинова заяви, че от БСП ще направят това едва, когато председателството приключи и то след обстоен анализ.

1.3 Бежанска криза

Една от темите на българското председателство бе свързана с миграцията и бежанската криза. Първоначално българското правителство правеше опити отново на дневен ред да бъде изведена темата с квотното разпределение на бежанците, въпрос, по който обаче има твърдата съпротива на страните от Вишеградската група. На няколко пъти премиерите на Унгария, Полша, Чехия и Словакия заявиха, че няма да подкрепят българското предложение. Променената обстановка в Европа след изборите в Италия, проблемите в коалицията в Германия и разногласията по темата с мигрантите между канцлера Меркел и вътрешния министър Зеehoфер, доведе до ново българско предложение. Премиерът Борисов заяви, че ще предложи на срещата на върха в Брюксел в края на юни затварянето на външните граници на ЕС и преминаване на мигрантите единстве-

но през контролно-пропускателните пунктове. А икономическите мигранти и тези, които не отговарят на критериите за бежанец, да бъдат обратно връщани в техните страни. Според премиера Европа се е превърнала в разграден двор и е груба грешка страните членки да издигат граници по между си, което на практика торпилира идеята за свобода на придвижването. Затова е много важно външните граници да бъдат затворени и пазени добре. По отношение на ситуацията с бежанците в България, Бойко Борисов заяви, че от година и половина, бежанският натиск към България е сведен до нула. По думите му страната е доказала, че охранява стриктно външната граница на ЕС. В действителност миграционният натиск към страната е незначителен. Данните на МВР показват, че от началото на годината до май по българската граница са задържани 610 нелегално преминали граждани. Бежанските центрове са празни – при капацитет 5190 места в тях са настанени 691 души.

Лидерът на БСП Корнелия Нинова заяви, че ще настоява Бойко Борисов да се яви в парламента и да информира Народното събрание с каква позиция отива на срещата на върха в Брюксел по темата с миграцията и бежанците. Според Нинова 44 282 души са регистрирани в България като първа страна на влизане в Съюза, хора които са заминали за други страни в ЕС. Тя е на мнение, че ако предложенията на германския вътрешен министър Зеехофер бъдат приети, тези хора ще бъдат върнати в България. Позицията на БСП е за връщане на бежанците в държавите, от които са дошли.

2. Състояние и развитие на основните политически партии

2.1 Социалдемократически и други лявоцентристки партии

2.1.1 БСП

И през това тримесечие БСП продължи с активната си опозиционна дейност. Партията се опитваше да бъде максимално ангажирана с

дневния ред, не само по отношение на вътрешно-политическите въпроси, но и по външнополитически теми, включително и такива, свързани с председателството на ЕС.

Лидерът на БСП Корнелия Нинова засили своята външнополитическа дейност. Тя посети Братислава, по покана на бившия премиер на Словакия Роберт Фицо, където участва на среща със сродни партии от страните във Вишеградската четворка. Срещата завърши с приемането на обща декларация за бъдещо сътрудничество, в рамките на което партиите да развиват общи позиции по различни проблеми в Европа. След срещата Нинова заяви, че този формат ще стане постоянен, като идеята е лидерите на партиите да се срещат на всеки шест месеца. Следващата среща ще бъде в София, като темата предложена от лидера на БСП и приета от колегите ѝ, ще бъде за отношенията между ЕС и Русия.

Натискът на ПЕС към БСП за промяна на позицията на партията по отношение Истанбулската конвенция продължи и през това тримесечие. Това стана причина Корнелия Нинова отново да постави този въпрос на пленум на партията, проведен през юни, като позицията на партията бе препотвърдена срещу приемане на конвенцията в този ѝ вид.

След пленума на БСП стана ясно, че партията ще отдели 2 млн. лв. от партийната субсидия за старта на партийна телевизия. Целта на партията е телевизията да започне излъчване в началото на октомври. Идеята е това да не бъде чисто партийна телевизия като тематика, а да бъде политематична, за да могат да се привличат по-широк кръг зрители, а не само от партийните симпатизанти. От пресцентъра на БСП съобщиха, че предстои внасяне на документите в СЕМ за получаване на лиценз за телевизията, като тогава ще стане ясно и името на бъдещата медия.

По отношение на актуалната тема, свързана с решаване на проблемите на хората с увреждания и протестите на майките на деца с увреждания, Корнелия Нинова заяви, че докато не

бъдат приети законодателни промени, депутатите не трябва да излизат в лятна ваканция. Според Нинова е необходим нов модел за грижата за хората с увреждания. Тя изрази тревога, че противоречията между различните организации, които представляват хората с увреждания и правителството се задълбочават.

В средата на юни от БСП обяви, че внася вот на недоверие към правителството по темата „Сигурност. От партията заявиха, че този път ще внесат искането самостоятелно. Мотивите за вота са свързани с неспособността на правителството да гарантира сигурността на гражданите. От БСП заявиха, че събитията от последните месеци са показали, че правителството и Министерството на вътрешните работи са се провалили в осъществяване на една от основните си функции. От партията припомниха случаите с двамата избягали затворници и последвалото убийство на единия от тях, сред като те се укриваха близо два месеца. Този случай е част от поредицата инциденти от началото на годината, които показват системни слабости в работата на полицията. Убийствата на данъчния служител и на бизнесмена от Велико Търново, близък до ГЕРБ, остават неразкрити. Социалистите поискаха оставката на вътрешния министър Валентин Радев.

В края на юни от парламентарната група на „БСП за България“ бе изключен лидерът на Земеделски съюз „Александър Стамболийски“ Спас Панчев. Земеделците са една от формациите, коалиционни партньори на БСП. Причините за изключването на Панчев е решението на земеделците на местните избори догодина да участват самостоятелно, а не в коалиция с БСП. Изключването на Панчев е на основание чл.22 от Коалиционния договор, който гласи: „партия, член на коалицията, взела решение за самостоятелно участие в избори за народни представители, за президент и вицепрезидент, както и в избори за общински съветници и кметове и за членове на ЕП, се изключва от коалицията.“ Другият депутат от земеделската партия – Димитър Георгиев реши да замрази членството си в партията, поради което остана в парламентарната група. От БСП призоваха Спас Панчев

да напусне парламента като морален жест към избирателите, гласували за „БСП за България“. Панчев заяви, че ще остане в парламента и ще бъде независим народен представител.

В края на юни изненадващо Желю Бойчев подаде оставка като зам.-председател на парламентарната група на БСП. Той обяви, че скоро ще напусне парламента и ще се оттегли от политиката. Мотивите са това решение са лични. Лидерът на БСП Корнелия Нинова заяви, че съжалева за решението на Бойчев и че няма конфликт или проблем вътре в партията, който да е довел до това решение. Бойчев е един от младите, активни и посветени политици в БСП, които през последните години придадоха нов облик в партията, затова и неговото оттегляне ще бъде загуба за БСП. Той оглавяваше временната анкетна комисия, която проучваше сделката на ЧЕЗ с Инерком. Въпреки заявените позиции от Ниново и Бойчев остава усещането, че зад това решение има други мотиви, които засега остават скрити.

2.1.2 Други лявоцентристки партии

В края на май на своя редовен конгрес АБВ избра за свой нов лидер Румен Петков. Преди парламентарните избори миналата година АБВ даде път на младия председател на партията в лицето на Константин Проданов, сега обаче изглежда има промяна в стратегията на партията. Петков получи доверието на 579 от общо 591 делегати на форума. Преди вота Константин Проданов се обяви за смяна на курса и ръководството на партията, които според него трябвало да се радикализират. За радикална промяна и действия призова основателят на партията и бивш президент Георги Първанов. Според него АБВ трябвало да има ясна и действена концепция по многобройните обществени конфликти. По думите му АБВ трябва да може да води истински политически битки, а не да бъде академичен клуб. Това изисква промяна на тактиката – по-голяма активност, ясни позиции по всеки обществен проблем. Първанов призова конгреса на АБВ да даде мандат на ръководството на партията за преговори

със сродни политически формации и за формиране на нова лявоцентристка коалиция.

От АБВ подкрепиха решението на парламента за отмяна на мораториума за строителството на АЕЦ „Белене“, като отново защитиха своята позиция, че проектът ще бъде печеливш и би създал 30 000 работни места. Румен Петков заяви, че са загубени много години за реализацията на проекта, сега обаче е по-важен крайният резултат – централата да бъде построена. По отношение на състоянието на сектор „Сигурност“ Румен Петков, който бе министър на вътрешните работи в кабинета на Сергей Станишев, заяви, че в МВР цари деморализация на състава, която през последните години се е засилила, поради липса на адекватна реформа и постоянните реструктурирания в сектора. Той посочи, че има лоши кадрови решения, голяма част от които са чисто политически, има напускане на професионалисти от системата и разрушаване на агентурния апарат. Румен Петков прогнозира, че оставката на министъра на вътрешните работи Валентин Радев е неизбежна.

Лидерът на „Движение 21“ Татяна Дончева също разкритикува работата на МВР и на министъра на вътрешните работи, като определи неговото поведение и изказвания в последните месеци като „неадекватни“. Дончева заяви още, че като цяло в правителството липсва капацитет, затова и няма как хората да очакват положителни резултати и реформи. Особено критична бе Дончева към външния министър Екатерина Захариева, която по думите ѝ няма компетентност да ръководи българската дипломация, показателни за което са непоследователните и противоречивите ѝ изказвания по отношение на новото име на Македония.

2.2 Десноцентристки партии

2.2.1 ГЕРБ

В края на май ГЕРБ спечели частичните избори за кмет с. Галиче след като победи на балотажа кандидата на БСП. Галиче близо 20 години

се управляваше от скандалния Ценко Чокос, който в момента излежава присъда. От БСП оспори резултата от изборите, като обявиха, че те са спечелени от ГЕРБ с манипулации, тъй като в списъка за гласуване са включени хора, които не живеят в селото.

Освен в Галиче, ГЕРБ спечели кметските избори в селата Лясково в Добричка област и Беден в Смолянска област. Тези резултати окуражиха ГЕРБ в навечерието на местните избори догодина, като Цветан Цветанов заяви, че успехът дори в такива малки населени места показват, че избирателите припознават ГЕРБ като партията, способна да управлява и да откликва на нуждите на хората.

По отношение на инициирания от БСП вот на недоверие за сектор „Сигурност“ Цветан Цветанов заяви, че БСП се стремят за извлечат партийни дивиденди в края на председателството на ЕС. Според Цветанов БСП не се държи като национално отговорна опозиция, а действа партизански, тъй като не може да приеме успешното председателство, което реализира правителството. По думите на Цветанов БСП няма моралното право да иска вот на недоверие в тази сфера и се върна далеч назад във времето – преди 2009 г., когато БСП бе на власт. Цветанов припомни, че тогава в страната е имало рекорден брой отвлечения и убийства на организирани престъпни групи, които с идването на ГЕРБ на власт са били разкрити и се е стигнало до осъдителни присъди. Цветанов заяви, че вотът на недоверие е абсолютно неуместен. Според него обществото очаква пълен управленски мандат. Цветанов посочи, че МВР прави всичко възможно да отстрани слабостите в своята работа и напомни, че са били освободени служители на високи позиции. Той е на мнение, че не може след всяко извършено престъпление веднага да се иска оставката на министъра. По думите на Цветанов няма алтернатива на сегашното управление. Стабилността на държавата е позволила да се извършат реформи в различни сектори и да бъдат отпуснати допълнителни средства в резултат на икономическия растеж. Цветанов посочи увеличаването на учителските заплати от след-

ващата година, като стартовата заплата за учител ще бъде 900 лв. С това ГЕРБ са доказали, че изпълняват своите предизборни обещания.

При своя обиколка из структурите на ГЕРБ в Югозападна България Цветан Цветанов заяви, че вече до голяма степен са ясни кандидатите на партията за местните избори през следващата година. Някои от кандидатурите, по думите на Цветанов, ще изненадат БСП, тъй като действащи кметове, избрани с подкрепата на социалистите, са готови да бъдат издигнати от ГЕРБ, защото са разочаровани от политиката, която водят социалистите. Цветан Цветанов заяви, че за нов кметски мандат ще бъдат номинирани досегашните кметове на София Йорданка Фандъкова, на Бургас Димитър Николов, на Варна Иван Портних, на Пловдив Иван Тотев, на Стара Загора Живко Тодоров, на Велико Търново Даниел Панов, на Благоевград Атанас Камбитов.

2.2.2 Други десноцентристки партии

В средата на април ДСБ, „Да, България“ и „Зелените“ се обединиха в коалиция „Демократична България“, като идеята е към новата коалиция да се присъединят и други опозиционни партии.

„Демократична България“ реагира остро на решението на Народното събрание за падане на мораториума за изграждането на АЕЦ „Белене“, като организира по този повод протест пред парламента, който обаче бе малоброен. От формацията заявиха, че ще изнесат съпротивата срещу това решение в европейските институции, откъдето ще бъде потърсена подкрепа срещу реализирането на проекта. Мотивите за това са изтъквани многократно от представители на партиите в „Демократична България“, а те са: че проектът не е икономически рентабилен, че е корупционен по своята същност и поставя България под руска зависимост. „Демократична България“ излезе с декларация, с която осъди посещението на Бойко Борисов в Москва, което бе окачествено като предателство към националните интереси.

В средата на април „Движение България на Гражданите“ (ДБГ) напусна окончателно Реформаторският блок, след като месец по рано размрази своето членство в него. Лидерът на ДБГ Делчев, заяви като причина за решението, нежеланието на някои от партиите в РБ да бъдат опозиция на „прокорупционното“, по неговите думи, управление на ГЕРБ и Обединените патриоти. По този начин РБ на практика престава да съществува, тъй като в него останаха само СДС и Българска нова демокрация на Борислав Великов. Делчев заяви, че ДБГ е готова да си сътрудничи с други десни партии, които споделят тяхната цел – промяна на модела на управление.

СДС изпадна в сериозен вътрешен конфликт, който показва, че партията се намира в тежко състояние, от което много трудно ще излезе. В средата на април на заседание на Националния съвет на партията, който трябваше да реши по какъв път ще поеме тя занапред, се стигна до сблъсъци, заради опита на една от фракциите в партията да отстрани лидера на СДС Лукарски. В средата май на заседание на Националния съвет на СДС бе взето решение на 7 юли да бъде проведена отчетно-изборна конференция на партията, която да избере ново ръководство. Лукарски заяви, че няма да се кандидатира за лидер на партията. По думите му СДС се нуждае от обновяване, което да даде нови сили на партията, а това минава през смяна на ръководството. Националният съвет взе решение, че на местните избори първичните организации на СДС ще имат свобода за коалиране на местно ниво по тяхна преценка. По време на това заседания фракция в СДС около зам.-председателите на партията Емил Кабаиванов и Румен Христов свикаха алтернативен Национален съвет в Пловдив, който гласува оставката на Божидар Лукарски. По всичко личи, че този казус ще доведе до съдебни битки за легитимността на взетите решения и спора между враждуващите фракции.

2.3 Центристски партии

2.3.1 ДПС

В края на април ДПС бе домакин за срещата на Партията на европейските либерали и демократи за Европа (АЛДЕ). На форума лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ заяви, че ЕС е на кръстопът и ДПС ще бъде активен участник в дебата за бъдещето на Съюза и ще настоява за реформа, която да доведе до по-тясна интеграция в неговите рамки. Той се обяви за превръщане на ЕС в зона свободна от радикализъм и срещу Европа на различни скорости. За ДПС сценария, по който ЕС ще се развива на няколко скорости не е решение на общите проблеми, а само ще ги задълбочи. По думите му ЕС има нужда от обща отбранителна политика в рамките на НАТО, която да гарантира просперитета и сигурността на европейските граждани в променящата се геополитическа среда за сигурност.

На форума Карадайъ призова ЕНП да даде отговор дали споделя коалиционната политика и култура на ГЕРБ, включително националистическата ориентация на техните партньори в правителството и дали има промяна в евроатлантическата ориентация на ГЕРБ. Повод за това бяха проруските изявления на Волен Сидеров направени на форум в Крим, както и декларацията на ВМРО против влизането на Сърбия в ЕС. Това според Карадайъ се превръща в тенденция, която подкопава не само евроатлантическата ориентация на България, но и внася разделение в ЕС.

ДПС реагира остро на решението на общинския съвет в Стара Загора да преименува 838 местности, които носят турско-арабски имена. До това се стигна след предложение на националистическите партии – ВМРО, „Атака“ и НФСБ, което бе подкрепено и от общински съветниците на ГЕРБ и БСП, като само тези от ДПС гласуваха против. В края на юни се очаква подобно предложение да бъде разгледано и от общинския съвет в Шумен. В декларация от името на партията по повод решението на общинския съвет в Стара Загора, лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ обвини ГЕРБ, че са се

провалили в твърдението си, че ще опитомят националистите и вместо това са превърнали национализма в основна държавна политика. Той призова отговорните институции да осъдят този акт, защото той създава напрежение и несигурност, подкопава доверието в обществото и е провокация към националната сигурност.

Йордан Цонев призова премиера Борисов да нареди на областния управител на Стара Загора да отмени решението на общинския съвет в града за промяна на имената на 838 местности в областта, които съдържат турско-арабски имена. Според него само така Борисов ще докаже на дело, че е гарант на етническия мир в страната, както не веднъж е подчертавал. Освен това Цонев призова премиера, да разпореди на структурите на ГЕРБ и техните общински съветници да не предприемат занапред подобни действия, които застрашават етническия мир в страната и спокойствието на гражданите.

По отношение на внесения от БСП вот на недоверие, ДПС изрази готовност да го подкрепи. От партията напомниха, че в края на миналата година, когато се обсъждаше внасянето на първия вот на недоверие срещу кабинета, те бяха предложили на БСП вота да бъде именно в тази област, защото това е един от най-проблемните сектори, показателно, за което са събитията от последните месеци.

2.3.2 „Воля“

През това тримесечие „Воля“ на Веселин Марешки претърпя поредната си метаморфоза. Партията която имаше претенции да бъде либерална в предизборната кампания миналата година, се присъедини към „Движение за Европа на нациите и свободите“. В началото на май Марешки участва в среща на крайната десница във френския град Ница, където домакин бе лидера на Националния фронт Марин льо Пен. След форума Марешки заяви, че ЕС се нуждае от радикална промяна, защото „Европа умира и се ограбва от шепа наднационални елити“. Затова е нужно силно представяне на партиите от тяхното семейство, за да има голяма и

силна група в Европейския парламент, която да стане носител на промяната. По думите на Марешки ЕС прилича на Съветския съюз „ с един феодал отгоре, някакъв диктатор и отдолу послушни републики, послушни поданици“. Идеята на тяхното движение е точно обратното – силни европейски народи, които да образуват силна обединена Европа.

По думите Европа е ограбила българския народ, тъй като са забранили изграждане на нова АЕЦ, а са ни накарали да затворим реакторите на АЕЦ „Козлодуй, като условие за влизане в Съюза. Освен това ЕС е отговорна за решението на българското правителство да се откаже от проекта „Южен поток“, за сметка на това Германия сега изгражда Северен поток, което е доказателство, до думите му, за двойните стандарти на Европа.

Марешки лансира и друга своя неочаквана идея – организираното на референдум за излизане на България от НАТО, като това ще бъде една от основните инициативи на партията в кампанията за изборите за Европейски парламент догодина. По думите на Марешки, НАТО „нищо не давал на страната, а я ограбва“, защото сега се изисквало страната да похарчи няколко милиарда за „безсмислена купчина желязо“, визирайки изтребителите, които България възнамерява да закупи. По думите му, ако НАТО наистина е партньор, може да подари на България няколко самолета. Идеята за излизане от НАТО бе приета с насмешка от останалите политически партии в страната и държавни институции, като общата оценка бе, че това е откровен популизъм.

„Воля“ бе единствената парламентарна партия, която не подкрепи проекта за модернизация на българската армия и закупуването на ново въоръжение. От парламентарната трибуна лидерът на „Воля“ Веселин Марешки заяви, че това е ненужно харчене на средства, които могат да бъдат използвани за увеличаване на пенсии, заплати, социални плащания.

Марешки поиска оставката на министъра на отбраната Красимир Каракачанов, като го

обвини, че не се справя със своите задължения, без обаче да посочва конкретни причини. Зачестилите атаки от страна на „Воля“ срещу Обединените патриоти, показват, че това се дължи по-скоро на тактически съображения. Марешки насочва критиките си към по-малкия партньор в управлението, а не към ГЕРБ, в опит от една страна да демонстрира някаква опозиционност с оглед предстоящите избори за ЕП и местни органи на властта, а от друга – да покачи своята цена при евентуално препозициониране на силите в парламента.

Интересен момент, за който стана ясно от Фейсбук профила на Марешки, бе неговото присъствие на парада в Москва на 9 май за Деня на победата, откъдето той отправи поздрав за празника на Европа. Не стана ясно какъв е бил характера на визитата и дали Марешки е имал официални или партийни срещи в Москва.

2.4 Националистически партии

2.4.1 Обединени патриоти

В средата на април лидерът на „Атака“ Волен Сидеров, заедно с депутатите Десислав Чуколов и Явор Нотев, който е зам.-председател на Народното събрание, посетиха Крим, като взеха участие на икономическия форум „Глобалното бъдеще. Бъдещето на Русия.“ В Крим Сидеров заяви, че Крим не е анексиран или окупиран и че всеки, който посети региона ще види какъв напредък има там през последните две години. По думите му ЕС трябва да се еманципира от САЩ и да стопли отношенията си с Русия. Такава промяна, според Сидеров, ще настъпи скоро, след изборите за ЕП следващата година. Тогава според него се очаква да влязат повече патриотични формации в ЕП като „Атака“, които държат на националните и консервативни ценности, и това ще повлияе на политиките на Европа спрямо Русия.

Коалиционните партньори на „Атака“ в правителството се разграничиха от думите на Сидеров. Председателят на парламентарната група на ГЕРБ и зам.-председател на партия-

та Цветан Цветанов заяви, че страната има ясна позиция по отношения на Крим и неговото анексиране от Русия и че посещението на Сидеров няма отношение към позицията на правителството.

Лидерът на НФСБ Валери Симеонов, част от Обединени патриоти, заяви, че не одобрява това посещение и се разграничава от него. Въпреки различията, които имат с „Атака“ Валери Симеонов заяви, че това по никакъв начин не пречи да бъдат заедно в коалиция и да защитават българските национални интереси.

През изминалото тримесечие продължи напрежението между вицепремиера Валери Симеонов и министъра на туризма Николина Ангелкова от ГЕРБ, по повод акциите на лидера на НФСБ по българското Черноморие, в които прави опит да ограничи шума в заведенията, както и по отношение на въпроса с концесиите на плажовете. Стигна се дотам, че Валери Симеонов изпрати сигнал до прокуратурата срещу Ангелкова и Министерството на туризма, във връзка със строежи на южния плаж на Слънчев бряг.

През изминалото тримесечие Валери Симеонов поде и друга инициатива - за нови регулации в хазартния бизнес, което предизвика широк обществен и политически отзвук. Той внесе промени в Закона за хазарта, които предвиждат забрана на масовото разпространение на билети, фишове и талони, за ограничаването на продажбите до обекти с издаден лиценз от Държавната комисия по хазарта, а също и ограничаване на рекламата на хазартните игри.

И през това тримесечие имаше размяна на реплики между лидерите на трите формации в „Обединение патриоти“ по един или друг повод, които се превърнаха в нещо обичайно. Така например Волен Сидеров реагира остро след решението на неговите партньори в „Обединените патриоти“ Красимир Каракачанов и Валери Симеонов да проведат разговори с БСП, без той да бъде уведомен за това и без решение на коалиционния съвет. Каракачанов и Симеонов отхвърлиха спекулациите, че раз-

говорите показват каквото и да е политическа преориентация и сближаване с опозицията, а са били обсъждани приоритетни законопроекта. Каракачанов е потърсил подкрепа от БСП за превъоръжаването на армията, което засяга общия национален интерес, а Валери Симеонов във връзка с Закона за хазарта.

Въпреки съществуващите разногласия по определени въпроси между отделните лидери, коалицията остава стабилна, защото партиите нямат интерес от напускане на управлението или предизвикване на предсрочни избори.

2.5 Позиции на партиите по външната и европейската политика

По отношение на подписаното споразумение между Македония и Гърция за името „Република Северна Македония“ основните партии в България очаквано излязоха с позиции. От БСП заявиха, че страната трябва да се придържа към позицията, която са заемали български президенти и премиери до сега, която изразява резерви за добавяне към името на географски наименования. Кристиан Вигенин от БСП заяви, че Македония трябва да предостави допълнителни гаранции, че новото име няма да бъде предпоставка за териториални претенции към България. Той обясни, че БСП иска позицията на България за началото на преговорите за членство на Македония в ЕС да бъде обвързана с такива гаранции.

Подобна позиция заеха и от АБВ. От партията приветстваха решаването на спора за името и изразиха подкрепа за кандидатурата на Македония за членство в ЕС и НАТО, но „това не трябва да става за сметка на България“. От АБВ припомниха изказване на Бойко Борисов от 2012 г., който заявява тогава, че „вариантът Северна Македония е абсолютно неприемлив“. Новоизбраният лидер на партията Румен Петков заяви, че географски част от Северна Македония е Пиринска Македония в България, а това може да бъде потенциална териториална претенция към страната.

Обединени патриоти приветстваха новината за постигнатия компромис между правителствата на Македония и Гърция. Според тях така се решава един проблем, които ще затвърди стабилността на Балканите. Правата и интересите на повече от 100 хил. български граждани в Македония, както и не македонските граждани с българско самосъзнание трябва да бъдат защитени и спазвани, съгласно подписания Договор за добросъседство.

От ДПС заявиха, че всяко разбирателство за името на Македония в спора им с Гърция следва да се подкрепи, тъй като това ще отвори пътя на страната за членство в евроатлантическите структури.

Зам.-председателят на ГЕРБ и лидер на парламентарната група на партията Цветан Цветанов оцени подписаното споразумение за името между Македония и Гърция като изключително важно за сигурността в региона.

3. Обществено мнение

Проучване на изследователски център Тренд, проведено в началото на юни, показва оценките на българските граждани за председателството на България на Съвета на ЕС. 56% от анкетиранияте декларират, че не следят новини, свързани с председателството срещу 40%, които го правят. 41% от избирателите са на мнение, че България се справя добре с председателството, докато 19% са на обратното мнение.

Проучването тества и нагласите на гражданите по отношение на членството на страната в ЕС и НАТО. 59% от българите биха гласували за оставането на България в Европейския съюз при евентуален референдум, а една пета за напускане. При идентичен въпрос за НАТО близо половината (49%) ще гласуват за оставането на България в Северноатлантическия алианс срещу 24%, които смятат, че страната ни трябва да го напусне.

40% от българите смятат, че ЕС има нужда от съществена промяна в начина си на функцио-

ниране, а 29% – от малка промяна. Само 7% от всички интервюирани са на мнение, че ЕС няма нужда от промяна.

Проучването показва, че няма съществена промяна по отношение на електоралните нагласи. ГЕРБ продължава да бъде първа политическа сила като за партията биха гласували 23,1%. Втора политическа сила е основната опозиционна партия БСП с 19, 8%. Следват ДПС – 6,6%, Обединени патриоти – 5,5%. Това са и четирите формации, които прескачат четири процентовата електорална бариера. За „Воля“ биха гласували 1,9% от анкетиранияте. Новото обединение „Демократична България“ получава 2,1%, а разпадащия се Реформаторски блок – 1,2%.

4. Основни изводи и прогнози

1. Председателството на България на Съвета на ЕС може да бъде оценено като успешно в политически, логистичен и комуникационен план. Темата „Западни Балкани“, която отсъстваше дълго време от най-високите европейски форуми, отново се върна на дневен ред. Въпреки трудностите и предизвикателствата, които стоят пред страните от региона, перспективите за интеграция, отварят нови хоризонти за разрешаване на дългогодишни противоречия. Решаването на спора за името на Македония, който постигнаха Скопие и Атина, показва, че диалогът е възможен в името на общото европейско бъдеще. Трябва да се отчете, че принос за този резултат има и българското правителство. Договорът за добросъседство между България и Македония, подписан миналата година, даде началото на този процес.

2. С вношения от БСП вот на недоверие към правителството, социалистите правят опит отново да поемат инициативата като опозиция, диктувайки политическия дневен ред в контекста на свършващото председателство. Проблемите в сектор „Сигурност“, особено борбата с престъпността, са област, в която правителството показва сериозни дефицити и е подходяща тема, по която може да бъде атакувано. По всичко

личи, че с края на председателството БСП ще засили натискът към правителството по редица обществено чувствителни теми.

3. Наближаването на изборите за местни органи на властта и за Европейски парламент през следващата година доведе до активизация на по-малките леви партии и вероятно ще даде тласък в търсенето на нови коалиционни формули. Пример за това е промяната на лидерството в АБВ. С опитна и разпознаваема фигура като Румен Петков, АБВ се опитва да засили своята дейност и политическите си инициативи, които през последните месеци бяха силно ограничени. Този ход обаче показва, че опитът за обновление на партията, с даването на път на политици от младата генерация, се е оказал неуспешен.

4. През изминалите месеци ГЕРБ като партия насочиха своите усилия преди всичко в осигуряване на подкрепа и вътрешнополитически комфорт за правителството по работата, свързана с председателството. От ГЕРБ съумяваха бързо да потушават възникналите противоречия със своите коалиционни партньори от Обединените патриоти. Те останаха на заден план, изместени от основните външнополитически събития, които бяха във фокуса на публичното внимание. С края на председателството нерешените проблеми във вътрешен план отново ще излязат на дневен ред и ГЕРБ ще се изправи пред трудната задача да търси пътища за тяхното решение. Проблемите в някои от секторите показват, че освен промяна на политиките, са наложителни и промени в правителството, като е твърде вероятно много скоро да станем свидетели на министерски рокади.

5. Въпреки моментните пререкания между лидерите на трите партии в „Обединени патриоти“, коалицията остава единна и запазва своята електорална подкрепа. Трите партии са наясно, че разделени шансовете им за парламентарно

представителство ще бъдат минимални, а и успешното представяне на изборите догодина, изисква единство.

6. ДПС подкрепи вота на недоверие към правителството, внесен от БСП. Партията продължава с критиките си към правителството, заради участието на националистите в него. След разцеплението миналата година, партията изглежда поне на пръв поглед консолидирана вътрешно. Това всъщност е едно от основните предизвикателства пред нея с оглед наближаващите избори следващата година. Като подчертано регионална партия, за ДПС местните избори винаги са били от първостепенна важност, а през последните години ГЕРБ съумяха да направят пробив на редица места в смесените райони, на което ДПС все по-трудно може да отговори.

7. „Воля“ се превърна в открито популистка формация с подчертано антиевропейска реторика след присъединяването си към формацията на европейските националисти. Идеята за организиране на референдум за излизане на страната от НАТО бе посрещнато повече с ирония, заради поредната метаморфоза на партията, но всъщност показва добре премислена стратегия за участия на изборите за европейски парламент през 2019.

8. Извънпарламентарната десница направи пореден опит за консолидация със създаването на „Демократична България“. Въпреки това обаче последните социологически проучвания не й дават шанс на този етап за влизане в парламента. Формацията се противопостави остро на решението за премахване на мораториума за строеж на АЕЦ „Белене“ и тази тема изглежда ще се превърне в една от основните в хода на предизборната кампания догодина. СДС от своя страна затъна в тежки вътрешни борби, като с очакване се следи изборът на нов лидер, което ще покаже посоката, по която ще тръгне партията занапред.

За автора:

Професор, доктор на философските науки, **Георги Карасимеонов** е преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, директор е на Института за политически и правни изследвания. От 1991 до 1998 г. е председател на Българската асоциация за политически науки.

Издател

Фондация Фридрих Еберт | Бюро България
Ул. Княз Борис I 97 | 1000 София | България

Отговорен редактор:
Хелене Кортлендер | Директор, ФФЕ, Бюро България
тел.: +359 2 980 8747 | факс: +359 2 980 2438
<http://www.fes-bulgaria.org>

Заявки:
office@fes.bg

Използването с търговска цел на всички, издадени от Фондация Фридрих Еберт (ФФЕ) публикации, не е позволено без писменото съгласие на ФФЕ.

Мненията, изразени в тази публикация, принадлежат на автора/авторите и не отразяват непременно позицията на Фондация Фридрих Еберт.